

HOMOLOGACIÓ DE RARESES ORNITOLÒGIQUES A BALEARS. INFORME DE 2014

Carles LÓPEZ-JURADO¹, Pere J. GARCÍAS², Joan Miquel GONZÁLEZ³,
Josep R. SUNYER⁴, Maties REBASSA⁵, Xavier MÉNDEZ⁶, i Jordi MUNTANER⁷
Comitè de Rareses Ornitològiques a Balears del GOB

RESUM.- *Homologació de rareses ornitològiques a Balears. Informe de 2014.* Es presenta el 24è informe anual que presenta el Comitè de Rareses Ornitològiques de Balears. S'han homologat 19 registres, corresponents a les següents espècies, fuell de collar *Charadrius morinellus*, gavina atlàntica *Larus argentatus*, gavinot *Larus marinus*, llambritja becvermell *Hydroprogne caspia*, siboc *Caprimulgus ruficollis*, titina d'aigua *Anthus petrosus*, boscaler *Locustella luscinioides*, busqueret emmascarat *Sylvia hortensis*, i capsigrany d'esquena roja *Lanius collurio*.

SUMMARY.- *Accepted records of bird rarities in the Balearics. 2014 Report.* The 24th annual report of the Balearic Ornithological Rarity Committee is presented. 19 records have been accepted, corresponding to the following species, Dotterel *Charadrius morinellus*, European Herring Gull *Larus argentatus*, Great Black-backed Gull *Larus marinus*, Caspian Tern *Hydroprogne caspia*, Red-necked Nightjar *Caprimulgus ruficollis*, Eurasian Rock Pipit *Anthus petrosus*, Savi's Warbler *Locustella luscinioides*, Orphean Warbler *Sylvia hortensis* and Red-backed Shrike *Lanius collurio*.

¹ Coordinador del Comitè de Rareses Ornitològiques a Balears.
ornitologia@gobmallorca.com

² perejota@hotmail.com

³ oenanthe@hotmail.es

⁴ jrsunyer@telefonica.net

⁵ matiesrb@yahoo.es

⁶ xabiermendez@hotmail.com

⁷ jmntaner.y@gmail.com

Aquest és el 24è informe anual que presenta el Comitè de Rareses Ornitològiques de Balears. S'hi presenten 19 registres relatius a l'any 2014, corresponents a 9 espècies. El percentatge d'homologació d'enguany ha estat d'un 100 %, superior a la mitjana d'anys anteriors. L'informe ha homologat observacions de les següents espècies: fuell de collar *Charadrius morinellus*, gavina atlàntica *Larus argentatus*, gavinot *Larus marinus*, llambritja becvermell

Hydroprogne caspia, siboc *Caprimulgus ruficollis*, titina d'aigua *Anthus petrosus*, boscaler *Locustella luscinioides*, busqueret emmascarat *Sylvia hortensis*, i capsigrany d'esquena roja *Lanius collurio*.

En l'avaluació dels registres del present informe han intervingut Pere J. Garcías (Palma, Mallorca), Joan Miquel González (Palma), Josep R. Sunyer (Sineu, Mallorca), Maties Rebassa (Inca, Mallorca), Xavier Mén-

dez (Maó, Menorca) i com a suplent Jordi Muntaner (Palma). Com en anys anteriors, de coordinador ha actuat, Carles López-Jurado (Palma). De cara a les inevitables i convenients renovacions del Comitè, us agrairíem que es presentassin candidatures raonades al seu coordinador, sempre per escrit. Gràcies a tots ells i a tots els observadors que han volgut comunicar les seves dades.

Les espècies considerades en aquest informe són les que figuren a la "Llista de les espècies sotmeses a homologació per la SEO i el GOB", publicada a l'AOB de 2013 volum 28: 218-219.

PRESENTACIÓ DE L'INFORME

La llista sistemàtica que segueix s'ha elaborat d'acord amb els següents punts:

Des que existeixen els comitès de rareses d'Espanya (CR-SEO, 1984) i de Balears (CRB, 1991) s'han homologat a Balears registres corresponents a 93 espècies i 7 subespècies de la categoria A i una espècie de la categoria B, que estan considerades rareses actualment. En els informes que es publiquen a l'AOB només apareixen els registres, acceptats o no, del darrer informe de cada comitè.

Al nom científic segueix el nom popular recomanat en l'àmbit balear, seguit d'altres noms de cada illa (MA, ME, EI, FO) i espanyol (ES).

La xifra entre parèntesis que figura a continuació del nom de l'espècie indica els registres/exemplars homologats ja pel Comitè: 1) d'anys anteriors a 2014; 2) de 2014 (sense incloure els exemplars arribats l'any anterior, marcats amb un * a la llista). En el cas del CR-SEO, els comptadors de registres

fan referència als conjunts d'Espanya peninsular-illes Balears (PB), i illes Balears.

A cada registre les dades s'ordenen així: 1) illa; 2) localitat; 3) nombre d'aucells observats; 4) edat i sexe, si es coneixen (per dades primaverals-estivals només s'expressa edat quan no es tracta de plomatge nupcial); 5) indicació sobre si l'aucell ha estat caçat, trampejat o trobat mort, i si es conserva i on; també si se disposa de fotografies entre la documentació en poder del Comitè; 6) data/es; 7) observador/s, en general no més de quatre.

La seqüència taxonòmica seguida és la d'AERC-TAC (*AERC TAC's Taxonomic Recommendations*).

Un breu comentari sobre cada espècie intenta situar les observacions en relació a allò que es coneix sobre l'estatus de l'espècie a les Balears, tenint en compte el que s'ha dit ja en informes anteriors i indicant al principi, entre parèntesis, l'àrea essencial de cria en el món.

La propietat de les dades contingudes a l'informe correspon als diferents observadors, que hauran de ser esmentats com autors a la bibliografia, recomanant la referència següent: AUTOR/S. *In*: López-Jurado, C.; Garcías, P.J.; González, J.M.; Sunyer, J.R.; Rebassa, M.; Méndez, X. i Muntaner, J. 2015. "Rareses ornitològiques a Balears. Informe de 2014". *Anuari Ornitològic de les Balears*, 2014. Vol. 29. GOB. Palma.

LLISTA SISTEMÀTICA DELS REGISTRES HOMOLOGATS

Charadrius morinellus

Fuell de collar, passa-rius pit roig (ME).
Chorlito carambolo (ES)
(Balears 2014: 25/65, 5/48)

Foto 1. Fuell de collar
Charadrius morinellus (Dotterel),
Blanquer de Maria de la Salut,
16 de setembre de 2014.
Foto: Maties Rebassa.

Eivissa: aeroport d'Eivissa, 17 ex., hi ha foto, el 27 d'agost de 2014 (Miquel Mas, Esteban Cardona, Elba Montes, *et al.*)

Mallorca: Mola de s'Esclop (Estellencs), 4 ex. l'11 de setembre de 2014 (Joan Miquel González).

Blanquer de Maria de la Salut: 11 ex. (adults i joves), hi ha fotos, el 16 de setembre de 2014 (vegeu-ne foto 1) (Maties Rebassa). El 19 de setembre de 2014, 11 ex. (Josep Manchado, Susana Quintanilla, Carlos López-Jurado). El 19 i 24 de setembre de 2014, 14 ex. (adults i joves) (Juan José Bazán).

Pla de Vilafranca, 12 ex. (3 adults i 9 joves), hi ha fotos, el 23 de setembre de 2014 (Maties Rebassa).

Albufereta, 1 ex. el 30 de setembre de 2014 (Maties Rebassa).

(Paleàrtic nord i mitjà, Neàrtic nord-oest). Segona cita per Eivissa, l'anterior també a l'aeroport a setembre de 2002. Migrant presaharià que hiverna, des de setembre a abril, en una estreta zona des del Marroc a Iran. Com a hivernant hi ha un cita a gener. En el pas prenupcial tan sols una el 4 d'abril; i en el pas postnupcial amb 28 registres (7/VIII, 17/IX, 4/X), del 16 d'agost fins al 30 d'octubre.

Larus argentatus

Gavina atlàntica, gavina de cames roses (MA). Gaviota argèntea (ES) (Balears 2014: 7/7, 1/1)

Mallorca: port de Palma, un exemplar possiblement de primer hivern el 26 de març de 2014 al moll Vell, hi ha fotografies (vegeu-ne foto 2) (Maties Rebassa).

Foto 2. Gavina atlàntica *Larus argentatus* (Herring Gull), probablement de primer hivern (a la dreta de la foto), port de Palma, 26 de març de 2014. Foto: Maties Rebassa.

(Paleàrtic). Distribuïda de forma regular per les costes de gran part d'Europa, essent més abundant a la meitat nord, així com a l'extrem septentrional de Sibèria. També està present a Amèrica del Nord. Hiverna principalment a les costes del nord de l'Atlàntic i del Pacífic. És escassa i irregular en el Mediterrani (PATERSON, 1997). Espècie escassíssima al llevant peninsular, és possible que la seva presència passi desapercebuda entre els milers de *Larus michahellis*. Dates extremes: tan sol dos registres prenupcial, el 26 de març i 3 de maig, la resta tots són del pas postnupcial, 6 cites (3/X, 3/XI) primer el 7 d'octubre i darrer el 23 de novembre.

Larus marinus

Gavinot, gavina grossa (ME). Gavió (ES) (Balears 2014: 3/3, 1/1)

Mallorca: s'Albufera de Mallorca, un exemplar de quart o quint any el 13 i 27 de setembre de 2014, hi ha fotografia (vegeu-ne foto 3) (Nick J. Riddiford, Martin R. Honey).

(Neàrtic i Paleàrtic occidental). Primer registre per s'Albufera de Mallorca els tres anterior són del port de Palma. Previs al comitè de rareses hi ha dues citacions a Formentera, sempre d'un exemplar de l'1 de novembre de 1987 i 28 de juliol de 1990 (Wijk, 1988 i 1991). Dates extremes de la cites homologades: prenupcial dos registres, el 6 d'abril i l'1 de març; postnupcial hi ha dues cites el 23 i 27 de setembre i el 7 d'octubre.

Hydroprogne caspia

(abans *Sterna caspia*)

Llambritja bec vermell, llambritja grossa (ME). Pagaza piquirroja (ES) (Balears 2014: 19/22, 1/1)

Foto 3. Gavinot *Larus marinus* (Great Black-backed Gull), exemplar de quart o quint any, s'Albufera de Mallorca, 27 de setembre de 2014. Foto: Martin R. Honey.

Mallorca: s'Albufereta (Pollença), adult el 30 de setembre de 2014 (Maties Rebassa, Max Radford; Josep Manchado).

(Holàrtic, Afrotropical i Australàsia).
Dates extremes: pas prenupcial escàs amb 4 registres (3/IV, 1/V), primera observació l'11 d'abril i darrera el 10 de maig; Presència estival, el 25 i 27 de juny i 2 de juliol; Pas postnupcial amb 13 cites (3/VIII, 8/IX, 2/X), primer el 6 d'agost i darrer el 26 d'octubre.

Caprimulgus ruficollis

Siboc. Chotacabras pardo (ES)
(Balears 2014: 12/12, 1/1)

Illa de l'Aire: (Sant Lluís) adult és capturat per a anellament, hi ha fotos, el 4 i 6 d'abril de 2014 (vegeu-ne foto 4) (Raül Escandell, Xavier Gruwier, Oliver Tornailon, *et al.*).

(Paleàrtic: exclusiu de la península Ibèrica i Barbària). Quarta cita per a l'illa de l'Aire. Dates extremes d'aquest migrant, són totes del pas prenupcial (10/IV, 3/V), del 21 d'abril al 14 de maig.

Anthus petrosus

Titina d'aigua. Bisbita costero (ES)
(Balears 2014: 3/3, 1/1)

Mallorca: s'Albufera de Mallorca, un exemplar el 3 de novembre de 2014 (Maties Rebassa).

(Paleàrtic occidental). Les tres cites anteriors són del mateix any 1993. La fenologia és dos hivernals (2/I) el 15 i 17 de gener, i dos postnupcials (1/X, 1/XI) el 25 d'octubre i 3 de novembre. Podria ser de la subespècie *A. p. littoralis*, cria a les costes d'Escandinàvia i nord-oest de Rússia, hiverna a les costes a l'oest d'Europa

Foto 4. Siboc *Caprimulgus ruficollis* (Red-necked Nightjar), adult, illa de l'Aire (Sant Lluís, Menorca), 6 d'abril de 2014. Foto: Marina Pons.

Foto 5. Busqueret emmascarat *Sylvia hortensis* (Orphean Warbler), mascle de segon any, illa de l'Aire (Sant Lluís, Menorca), 6 de maig de 2014. Foto: Raül Escandell.

Foto 6. Capsigrany roig *Lanius collurio* (Red-backed Shrike), mascle adult, illa de l'Aire (Sant Lluís, Menorca), 27 d'abril de 2014. Foto: Alicia Pioli.

(des del sud d'Escandinàvia) i nord-oest d'Àfrica (Marroc).

Locustella luscinioides

Boscaler. Buscarla unicolor (ES)
(Balears 2014: 13/21, 1/1)

Mallorca: s'Albufera, pel camí den Pep s'escolta un mascle cantant dins el canyissar espès dels Rotllos, el 4 d'abril de 2014 (Maties Rebassa).

(Paleàrtic occidental). Se sospita que pot esta criant a s'Albufera de Mallorca. A l'Albufera des Grau i l'illa de l'Aire és un migrant. Amb les dades homologades la fenologia és: en pas prenupcial 11 cites (1/III, 12/IV, 3/V), del 23 de març fins al 24 de maig; i en pas postnupcial, tan sols tres registres (1/VII, 1/VIII, 0/IX, 1/X), del 7 de juliol al 2 d'octubre.

Sylvia hortensis

Busqueret emmascarat, enganyapastors emmascarat (EI). Curruca mirlona (ES) (Balears 2014: 35/35, 2/2)

Illa de l'Aire: (Sant Lluís), mascle de segon any és capturat per a anellament (KA99110 Aranzadi) i fotografiat el 6 de maig de 2014 (vegeu-ne foto 5) (Raül Escandell, Jara Juan, Xavier Tomás). Femella de segon any és anellat (KA99173 Aranzadi) i fotografiat el 10 de maig de 2014 (Raül Escandell, Jara Juan, Santi Catchot, Xavier Tomás).

(Paleàrtic: Mediterrani). Aquest migrant presenta la següent fenologia a Balears, dates extremes: Pas prenupcial amb 34 registres (14/IV, 19/V, 1/VI), primer el 6 d'abril i darrer el 3 de juny; Pas

postnupcial, tan sols tres cites el 5, 22 i 25 de setembre.

Lanius collurio

Capsigrany roig, capsigrany d'esquena roja (MA-EI-FO). Alcaudón dorsirrojo (ES) (Balears 2014: 51/56, 4/4)

Illa de l'Aire: (Sant Lluís), mascle adult és capturat per a anellament (L38719 Aranzadi), el 27 d'abril de 2014, hi ha fotografies (vegeu-ne foto 6) (Alicia Pioli, Juan José Carreras, Enric Ramos, Salva Ramos). Mascle adult és capturat per a anellament (V02936 Aranzadi), el 3 de maig de 2014, hi ha fotografies (Raül Escandell, Santi Catchot, Luís Betanzos, *et al.*). Mascle adult és capturat per a anellament (V02942 Aranzadi), el 16 de maig de 2014, hi ha fotografies (Raül Escandell, Juan José Carreras, Joan Florit, Jara Juan).

Mallorca: Son Crespí (Manacor), mascle adult el 3 de juny de 2014 (Pep Sunyer).

(Paleàrtic). Dates fenològiques d'aquest migrant, pas prenupcial amb 30 registres (2/IV, 26/V, 2/VI), primera dada el 27 d'abril, i darrera, el 3 de juny. Pas postnupcial amb 25 cites (4/VIII, 15/IX, 6/X), el primer és del 25 d'agost i el darrer, del 20 d'octubre.

BIBLIOGRAFIA

AERC TAC, 2003. *AERC TAC's Taxonomic Recommendations*. Online versió: www.aerc.be

Paterson, A.M. 1997. *Las Aves Marinas de España y Portugal*. Lynx Edicions. Barcelona.

Wijk, S. 1988. en *Cites Ornitològiques*. AOB, vol. 2: 23. GOB. Palma.

Wijk, S. 1991. en *Cites Ornitològiques*. AOB, vol. 5: 58. GOB. Palma.